

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Pavla Kumprechta a JUDr. Marcely Sedmíkové, ve věci žalobců **a) A. B.** a **b) J. B.**, obou zast. obecným zmocněncem Ing. arch. J. D. B., proti žalovanému **Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje**, se sídlem v Hradci Králové, Pivovarské náměstí 1245, za účasti **P. S.**, zast. JUDr. Jaroslavou Ježkovou, advokátkou se sídlem AK v Nové Pace, K. J. Erbena 1266, PSČ 509 01, v řízení o společné žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 2. 2012, č. j.: 731/ZP/2012-4, **t a k t o :**

- I. Řízení o žalobě J. B. se z a s t a v u j e .**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 2. 2012, č. j.: 731/ZP/2012-4, se ve výroku I. z r u š u j e a věc se mu v r a c í k dalšímu řízení.**
- III. Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobkyni A. B. do patnácti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku 8.800,-- Kč.**
- IV. Osoba zúčastněná na řízení n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 29. 2. 2012, č.j.: 731/ZP/2012-4, žalovaný ve výroku I. zamítl odvolání žalobců proti rozhodnutí Městského úřadu Nová Paka ze dne 8. 9. 2011, č.j. MUNP/2011/15567/ŽP/IT, a to jako odvolání nepřípustné. Ve výroku II. zamítl z týchž důvodů i odvolání M. B., bytem „x“. Uvedeným prvoinstančním správním rozhodnutím byl P. S. (v tomto soudním přezkumném řízení osobě zúčastněné na řízení) ve výroku I. povolen podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění (dále jen „vodní zákon“), odběr podzemních vod, výrokem II. bylo rozhodnuto podle § 15 vodního zákona o povolení stavby vrtané studny na pozemku parc. č. 2908/6 v k. ú. Nová Paka, výrokem III. bylo jmenovanému povoleno na základě § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona vypouštění § 15 vodního zákona odpadních vod přes půdní vrstvy do vod podzemních a výrokem IV. bylo rozhodnuto podle § 15 vodního zákona o povolení čistírny odpadních vod na pozemcích parc. č. 2908/6 a 2909 v k. ú. Nová Paka. Žalovaný odůvodnil žalobou napadené rozhodnutí, co se týče odvolání žalobců, následujícím způsobem.

I.

Obsah žalovaného rozhodnutí

Předně uvedl, že rozhodnutím Městského úřadu Nová Paka ze dne 8. 9. 2011, č.j. MUNP/2011/15567/ŽP/IT, bylo vyhověno žádostem P. S. ze dne 18. 8. 2011 o povolení odběru podzemní vody z vrtané studny, o povolení stavby vrtané studny na pozemku parc. č. 2908/6 v k. ú. Nová Paka, o povolení vypouštění odpadních vod přes půdní vrstvy do vod podzemních a o stavebním povolení čistírny odpadních vod na pozemcích parc. č. 2908/6 a 2909 v k. ú. Nová Paka. Proti tomuto rozhodnutí se žalobci podáním ze dne 16. 11. 2011 odvolali. V odvolání napadali i jiná rozhodnutí a opatření Městského úřadu Nová Paka s tím, že jsou účastníky všech řízení týkajících se pozemků parc. č. 2908/1, 2908/2, 2908/5, 2908/6, 2908/7 a 2909 v k. ú. Nová Paka, neboť eventuální výstavba na nich přímo ovlivňuje jejich práva a vlastnictví. Konkrétně zmínili studnu na pozemku parc. č. 2907 a zaústění trativodu z nemovitosti č. p. 70. Požadovali přezkum a kontrolu veškerých řízení, týkajících se nově povolených vodních děl v poloměru 150 m od studně na pozemku parc. č. 2907, a to od roku 2001. Namítali, že umístění studny P. S. neodpovídá vzdálenostem od dalších zdrojů znečištění. K tomu ještě podáním ze dne 16. 11. 2011 dodali, že řízení, jehož výsledkem bylo žalované rozhodnutí, proběhlo bez toho, aniž by jim byla dána možnost uplatnit práva účastníků řízení, kteří mají na pozemku parc. č. 2907 studnu, která byla vybudována před 1.1.1955. S vydanými rozhodnutími o povolení stavby ČOV a studny P. S. nesouhlasili, neboť podle nich poškozují jejich vlastnická práva. Ty neochránil ani hydrogeologický posudek, když nově navržený odběr podzemní vody na poz. parc. č. 2908/6 bude mít velmi negativní vliv na vydatnost studně na pozemku parc. č. 2907. S provedením studny na poz. parc. č. 2908/6 proto nesouhlasili.

Poté se žalovaný zabýval tím, zda žalobcům náleželo v řízeních, jejichž výsledky napadli společným odvoláním (prvoinstanční správní rozhodnutí s výše uvedenými čtyřmi výroky) postavení účastníků řízení a zda tedy vůbec mohli podat

proti rozhodnutí Městského úřadu Nová Paka ze dne 8. 9. 2011, č.j. MUNP/2011/15567/ŽP/IT, řádné odvolání.

Konstatoval, že pro řízení o povolení nakládání s vodami - odběr podzemních vod, v daném případě ze studny na pozemku parc. č. 2908/6 v k. ú. Nová Paka podle § 8 odst. 1 písm. b) bod 1. vodního zákona, je okruh účastníků řízení vymezen v jeho § 115 odst. 15. Podle tohoto ustanovení jsou účastníky řízení o povolení k odběru podzemních vod žadatel, obec, v jejímž územním obvodu může dojít rozhodnutím k ovlivnění vodních poměrů nebo životního prostředí a občanské sdružení, jestliže písemně požádá o postavení účastníka řízení do 8 dnů ode dne sdělení informace.

Žadatelem o povolení k nakládání s vodami, a proto i účastníkem daného řízení, byl podle žádosti podané dne 17. 8. 2011 městskému úřadu pouze P. S. Žalobci pod uvedený výčet nespádali, tudíž s nimi ani nemohlo být jednáno jako s účastníky tohoto řízení.

Dále se žalovaný zabýval možným účastenstvím žalobců v řízeních, v nichž bylo rozhodováno o povolení vrtané studny na pozemku parc. č. 2908/6 v k. ú. Nová Paka a stavby čistírny odpadních vod BIO AKTIV BĚLA II, včetně drenážního potrubí o šířce 1 m a celkové délce min. 14 m na pozemcích parc. č. 2908/6 a 2909 v k. ú. Nová Paka. Konstatoval, že při povolování vodních děl postupují vodoprávní úřady nejen podle vodního zákona, ale i podle stavebního zákona, a to pokud vodní zákon nestanoví jinak. Vymezení okruhu účastníků řízení je pak stanoveno ve stavebním zákoně, tedy v zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), konkrétně v jeho ustanovení § 109 odst. 1 písm. a) až g). Žalovaný citoval jeho obsah s tím, že vodní zákon rozšiřuje tento rámec, jejich výčet, v ustanovení § 115 odst. 4, 5 a 7, o účast obcí, správců vodních toků a přihlášených občanských sdružení (k tomu třeba již zde poznamenat, že obec není účastníkem řízení vždy, ale jen za předpokladu, že v jejím územním obvodu může dojít rozhodnutím vodoprávního úřadu k ovlivnění vodních poměrů nebo životního prostředí, pokud tento zákon nestanoví jinak).

U žalobců jako podílových spoluvlastníků pozemku parc. č. 2907 a objektu č. p. 70 a studny na něm, přicházelo v úvahu jejich účastenství v řízeních o povolení studny a čistírny odpadních vod pouze z důvodu § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona, tedy jako vlastníků sousedního pozemku nebo stavby na něm, pokud by mohlo být jejich vlastnické právo navrhovanou stavbou přímo dotčeno (po novele stavebního zákona dotčeno „prováděním stavby“, to však na danou věc nedopadá). Žalovaný vycházel z toho, že „vrtaná studna pana S., která byla předmětem stavebního povolení, je podle dokumentace vzdálena přibližně 54 m od hranice pozemku p.č. 2907. Mezi pozemky odvolatele A (pokud žalovaný mluví o „odvolateli A“, míní tím žalobce) a P. S. se nacházejí ještě další dva pozemky, pozemek p.č. 2908/7 a p.č. 2908/2 jiných vlastníků. Stavba vrtané studny svým prováděním navazuje na již provedený průzkumný vrt, realizovaný firmou POŽI s.r.o. ve dnech 26. - 27. 5. 2011 na pozemku p. č. 2908/6. Tato firma provedla průzkumný vrt do konečné hloubky 29 m včetně vystrojení PVC pažnicemi. Následné „převedení“ průzkumného vrtu na stavbu vodního díla, jak je z projektové dokumentace ke stavebnímu povolení patrné, spočívá ve vybudování

vstupní šachty, osazení železobetonových skruží, výplně jílovým těsněním, provedení betonového dna a zakrytí betonovou deskou, seřízení zárubnice a provedení nepropustné vrstvy v okolí studny. K vlastnímu hloubení vrtu a tím i hypotetické možnosti dočasného zásahu do stavu podzemních vod v okolních studních při vrtných pracích tak již nemůže dojít.“ Proto se ani námitkami žalobců, že umístění studny neodpovídá vzdálenostem od dalších zdrojů znečištění, nezabýval s tím, že nemají vliv na jejich účastenství v řízení. Dotčení jejich vlastnických práv neshledal ani z jiných důvodů, z nichž uvedl možný zvýšený hluk a zápach z provozu čistírny odpadních vod, když vzdálenost mezi ní a domem č. p. 70 je přibližně 72 m a nadto je objekt čistírny umístěn na jižní hranici pozemku parc. č. 2908/6 a situován v zákrytu novostavby rodinného domu P. S.

Na základě toho žalovaný uzavřel, že přímé dotčení vlastnických práv žalobců povolením stavby vrtané studny a čistírny odpadních vod lze vyloučit. Přímé dotčení nelze spatřovat ani v odběru podzemní vody (o tom již výše), neboť tyto „účinky“ stavby jsou řešeny samostatným povolením, ve kterém vlastník žádné z okolních studní není účastníkem řízení o povolení k nakládání s vodami. A žalovaný pokračoval, že: „Vliv nakládání s vodami na své okolí tak nelze řešit a „skrýt“ v řízení o povolení stavby, neboť to může být projednáváno pouze v řízení o povolení k nakládání s vodami. I přes tuto skutečnost odvolací orgán odkazuje na předložený hydrogeologický posudek, odborného řešitele RNDr. M. B., zpracovaného dne 16. 6. 2011 v Praze, jako podklad pro vodoprávní řízení. V něm je uvedeno, že potřeba vody stavebníka činí podle výpočtů průměrně cca 0,014 l/s a v době zalévání zahrady a využívání bazénu cca 0,019 l/s. Na základě výsledků hydrodynamické zkoušky se využitelná vydatnost vrtu pohybuje okolo 0,05 l/s při snížení hladiny do úrovně cca 25 m. Podle orientačního výpočtu dosahu hydraulické deprese při odběru podzemní vody ze studny 0,05 l/s a snížení hladiny podzemní vody do hloubky 25,0 m se dosah hydraulické deprese pohybuje v rozmezí cca 18 -38 m. Studna odvolatele A se od studny stavebníka P. S. nachází min. 55 m. K tvrzení odvolatele A, že i přes závěry hydrogeologického posudku je přesvědčen o tom, že odběr vody ze studny pana S. bude mít negativní vliv na vydatnost studny u č.p. 70, krajský úřad podotýká, že pouze na takové domněnce by nebylo možné postavit jeho účastenství v řízení o povolení stavby studny.“

Z části odůvodnění žalovaného rozhodnutí, které se týká úvah o účastenství M. B. (tedy nikoliv žalobkyně) v uvedených řízeních, považuje krajský soud za vhodné zmínit následující (z uvedeného je zřejmé, že žalovanému byly známy spory o rozsah vlastnických práv v předmětném území, jakož i to, že jsou předmětem aktuálního soudního řízení):

„. . . K řízení o povolení studny stavebník přiložil „informaci o parcele“ z veřejně dostupného informačního systému katastru nemovitostí o vlastnictví pozemku p. č. 2908/6 a p. č. 2909. . . . Krajský úřad si pro ověření vlastnictví pozemku k datu vydání napadeného rozhodnutí opatřil výpis z katastru nemovitostí prokazující stav evidovaný k datu 8. 9. 2011 . . . bylo prokázáno, že uvedené pozemky jsou ve vlastnictví P. S., a to bez omezení vlastnického práva. Vlastnické právo P. S. nabylo na základě darovací smlouvy ze dne 10. 11. 2008 s právními účinky vkladu práva ke dni 11. 11. 2008.

Krajský úřad má za to, že i když odvolatel B po nabytí právní moci napadeného rozhodnutí podal žalobní návrh na určení vlastnického práva mimo jiné k pozemkům p. č. 2908/5, 2908/6 a 2909, a příslušný katastrální úřad k oznámení o podaném žalobním návrhu na

určení práva ze dne 5. 12. 2011 na jeho základě vyznačil poznámku spornosti k uvedeným pozemkům do katastru nemovitostí – nepostavila taková skutečnost odvolatele B automaticky do postavení účastníka stavebního řízení.

Krajský úřad se neztotožňuje s názorem odvolatele B o pochybnostech o vlastnictví výše jmenovaných pozemků s odkazem na materiálně nevykonatelný rozsudek Okresního soudu v Jičíně ze dne 3. 12. 2007, sp. zn. 10C 149/2007, kterým bylo zrušeno podílové spoluvlastnictví K. S. a M. B. k pozemku p .č. 2908/1, 2908/2 a 2909 v k.ú. Nová Paka zapsaných na LV č. 776.

Uvedený rozsudek Okresního soudu v Jičíně nabyt právní moci ke dni 27. 9. 2008, nebyl tedy proti němu podán řádný opravný prostředek. Do katastru nemovitostí byla zapsána práva plynoucí z tohoto rozsudku a v průběhu dalších let došlo ke změnám vlastnictví těchto pozemků. Soudem tak byl vytvořen závazný a nezměnitelný stav. Účinky této závaznosti se tak projevují vůči správním orgánům i ve vodoprávních řízeních. Práva nabytá z pravomocného rozsudku Okresního soudu v Jičíně tak může zrušit pouze soud. Podle názoru krajského úřadu zpochybněním práv nabytých z rozsudku okresního soudu nemohlo odvolatele B postavit do pozice opomenutého účastníka řízení, jakoby tímto vlastnickým právem disponoval. Vyčkání do ukončení nyní probíhajícího občanskoprávního řízení by bylo v rozporu se zásadou právní jistoty a legitimního očekávání stavebníka.“

Okruh účastníků v řízení o povolení vypouštění odpadních vod do vod podzemních podle § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona posuzoval žalovaný podle § 27 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen „správní řád“). Vycházel z toho, že podle jeho prvního až třetího odstavce jsou účastníky uvedeného řízení žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu, další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech a osoby, o kterých to stanoví zvláštní zákon (eventuálně obce, správce toku a přihlášená občanská sdružení na základě § 115 odst. 4, 5 a 7 vodního zákona).

Žalovaný vycházel z toho, že odpadní vody z plánovaných dvou rodinných domů čistěné v čistírně odpadních vod mají být vypouštěny na základě vydaného povolení v množství 1,24 m³/den, 37 m³/měs, 440 m³/rok přes půdní vrstvy do vod podzemních prostřednictvím drenážního potrubí o šířce 1 m a celkové délce min 14 m. Množství odpadních vod odpovídá 8 ekvivalentním obyvatelům a stavebník je oprávněn vypouštět pouze vody vyčištěné na stanovenou úroveň.

Návrh zasakovacího drénu (jeho situování) vycházel z hydrogeologického posouzení RNDr. M. B., HYDROTECH SG, s.r.o., Praha, 2.8.2011, s ohledem na možné znečištění okolních studní. Studna žalobců nebyla zahrnuta mezi posuzované studny, nicméně závěry plynoucí z posudku RNDr. B. lze vztáhnout též na studnu u č.p. 70. Jak totiž uvádí zmíněný posudek, směr proudění podzemních vod pokračuje od místa zásaku západním směrem. Západním směrem od umístění zasakovacího potrubí proto nelze vyloučit případné rozšíření znečištění podzemních vod. Studna žalobců u č.p. 70 je však vzdálena minimálně 73 m severně od zasakovacího drénu a navíc umístění zasakovacího zařízení je navrženo při jižní hranici pozemku parc. č. 2908/6, jižním směrem do pozemku

parc. č. 2909, tedy mimo směr proudění podzemní vody. Z uvedeného žalovaný dovodil, že „nedošel k závěru, že by odvolatel A mohl být nakládáním s odpadními vodami z ČOV na pozemku P. S. přímo dotčen.“

Vzhledem k tomu žalovaný uzavřel, že „podaná odvolání byla shledána nepřijatelnými, krajský úřad též posoudil, že nebyly zjištěny takové předpoklady, které by zdůvodňovaly přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení (§ 94 správního řádu), pro obnovu řízení (§ 100 správního řád) či vydání nového rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 101 správního řádu.“

II.

Obsah žaloby

Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 2. 2012, č. j.: 731/ZP/2012-4, společnou včas podanou žalobou. Namítali v ní, že všechna výše uvedená čtyři rozhodnutí (o povolení odběru podzemní vody z vrtané studny, o povolení stavby vrtané studny, o povolení vypouštění odpadních vod přes půdní vrstvy do vod podzemních a o povolení čistírny odpadních vod) byla vydána v řízení, v němž byl chybně stanoven okruh jejich účastníků. Pochybení orgánů veřejné správy zúčastněných na řízení spatřovali v tom, že jejich účastníky nebyli právě oni.

Brojili proti tomu, že jim žalovaný bez jakéhokoliv zdůvodnění nedal možnost vyjádřit se k podkladům žalobou napadeného rozhodnutí, ačkoliv se toho výslovně domáhali. Krom toho jim nebyl zpřístupněn správní spis v potřebném rozsahu a žalovaný se nevypořádal s jejich námitkami, že je nekompletní, že v něm chybí podklady, ze kterých prvostupňový správní orgán vycházel. Žalovanému dále vytýkali, že se nevypořádal se skutečnostmi a důkazy, které v odvolání uplatnili a ani nevyložil své právní úvahy. Tato pochybení považují za o to závažnější, že nebyli účastníky řízení od I. instance ani jim nebylo prvoinstanční správní rozhodnutí doručeno.

Na podporu svého účastenství v daných řízeních žalobci dokládali, že jsou „majiteli sousedících nemovitostí s pozemky zúčastněné osoby; již několik let se domáhají u prvostupňového orgánu toho, aby uznal existenci studny na jejich pozemku p. č. 2907, která byla postavena před datem 1. 1. 1955; prvostupňový orgán existenci této studny odmítá vzít na vědomí, a to nejen v tomto řízení, ale v řadě řízení dalších, kde se žalobci rovněž domáhali postavení účastníků řízení, které jim bylo upřeno; že studna žalobců (v důsledku povolování studní v území) trpí nedostatkem vody; hydrogeologický posudek, jakož i veškeré podklady prvostupňového orgánu nadále existenci studny žalobců odmítají vzít na vědomí, v důsledku čehož nemohlo dojít ke kvalifikovanému posouzení, zda nemůže dojít k negativnímu ovlivnění hydrogeologických poměrů v zájmovém území a ohrožení jakosti a vydatnosti vodních zdrojů, jakož i ovlivnění studně žalobců; pro hydrogeologický posudek je třeba provést hydrodynamickou zkoušku v délce minimálně 14 dnů, a to na základě výpočtu, který v odvolání označili.“

S těmito tvrzeními se žalovaný podle žalobců nevypořádal, přičemž oproti prvostupňovému správnímu orgánu, který existenci studně opomíjí, učinil překvapivý závěr, že studna žalobců existuje. Za této situace ovšem nebyl povolán

k závěrům o tom, že nebude nijak dotčena, neboť takové závěry mohl učinit jen znalec nebo osoba s příslušnou kvalifikací, nikoliv úřední osoba, která řízení vedla.

Žalobci dále namítali, že se žalovaný nevypořádal s tvrzením, že „z domu č.p. 70 ve vlastnictví žalobců vede přes pozemky dotčené výstavbou na pozemky zúčastněné osoby trativod, který je zde vyústěn. S existencí trativodu se potom nevypořádal ani prvostupňový orgán.“

To vše vede žalobce k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné a že žalobcům mělo být přiznáno postavení účastníků řízení. Vzhledem k tomu navrhovali žalované rozhodnutí zrušit.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 20. 6. 2012. Uvedl v něm, že žalobci byli v řízení zastoupeni zmocněncem Ing. arch. J. D. B. Tomu bylo dne 16. 1. 2012 umožněno nahlédnout do celých správních spisů krajského i městského úřadu v dané věci. Žalovaný jim neumožnil pořídit fotokopie projektové dokumentace stavby čistírny odpadních vod a projektové dokumentace vrtané studny s odkazem na ust. § 168 odst. 2 stavebního zákona, neboť Ing. arch. B. nepředložil příslušný souhlas pořizovatele projektové dokumentace, popřípadě souhlas vlastníka stavby, které se dokumentace stavby týká. V ostatním odkázal na odůvodnění žalovaného rozhodnutí. Navrhoval žalobu zamítnout.

IV.

Jednání krajského soudu

K projednání žaloby nařídil krajský soud na den 21. 1. 2014 jednání. Účastníci řízení při něm setrvali na svých dosavadních stanoviscích. Zmocněnec žalobců zpochybňoval správnost hydrogeologického posudku, jenž byl zhotoven k objednavce stavebníka. Zejména mu vytýkal, že zcela pominul studnu žalobců, jejíž vydatnost je již teď ovlivněna dalšími studnami v lokalitě povolenými dle jeho názoru v rozporu s příslušnými právními předpisy. Žalovaný konstatoval, že při jednání krajského soudu nezaznělo ze strany žalobců nic nového oproti tomu, co již uvedli v odvolání. Odkázal se proto na odůvodnění žalovaného rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Osoba zúčastněná na řízení se se závěry žalovaného plně ztotožnila a rovněž navrhovala žalobu zamítnout.

Poté krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního, zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), přičemž dospěl k následujícím zjištěním a právním závěrům.

V.

Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

Žalobci, přestože žaloba nebo jiný návrh ve věcech správního soudnictví podléhá podle pol. 18 bodu 2a Sazebníku zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v platném znění, povinnosti zaplatit soudní poplatky, které jsou splatné spolu s jejich podáním (§ 4 odst. 1 písm.a), § 7 odst. 1 cit. zák.), tyto nesplnili. Krajský soud je proto k zaplacení soudních poplatků vyzval usnesením ze dne 14. 5. 2012, č.j. 30A 40/2012-5. K tomu jim byla stanovena lhůta dvou týdnů. Na výzvu reagovala pouze žalobkyně označená shora písmenem a), J. B. ve stanovené lhůtě soudní poplatek nezaplatil. Krajský soud proto musil podle ust. § 9 odst. 1 zák. č. 549/1991 Sb. řízení ohledně něho ve výroku I. zastavit. O následcích nezaplacení soudních poplatků byli žalobci poučeni (pokud je proto dále v důsledku společné žaloby zmínka o žalobcích, dlužno mít na mysli pouze žalobkyni, neplyne-li z kontextu věty něco jiného).

Ze správního spisu krajský soud zjistil, že rozhodnutí Městského úřadu Nová Paka ze dne 8. 9. 2011, č.j. MUNP/2011/15567/ŽP/IT, jímž byl P. S. povolen odběr podzemních vod, stavba vrtané studny, stavba čistírny odpadních vod a vypouštění odpadních vod z ní, bylo vydáno k žádostem jmenovaného ze dne 18. 8. 2011. Oznámení o zahájení řízení, jež tomu předcházelo, bylo zasláno pouze P. S., jako jedinému účastníkovi, stejně tak i rozhodnutí ve věci samotné. Prvoinstanční správní orgán pak v rozhodnutí k otázce okruhu účastníků řízení toliko uvedl, že do něho zahrnul „pouze žadatele a správce sítí, neboť jejich práva a právem chráněné zájmy mohou být stavbou dotčeny, a dále Město Nová Paka, neboť stavbou studny mohou být ovlivněny vodní poměry v území obce.“ Více k otázce okruhu účastníků neuvedl.

Takovéto odůvodnění je ale vnitřně rozporné, když naopak výše tomu (strana pátá nahoře odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí) Městský úřad Nová Paka uvádí závěr z hydrogeologického posouzení domovní studny a odběru vody na pozemku par. č. 2908/6 v kat. území Nová Paka ze dne 16. 6. 2011, zpracovaného obchodní společností Hydrotech SG, s.r.o., že „při odběru podzemní vody ve výše navrhovaném množství a při maximálním uvedeném snížení hladiny nedojde k negativnímu ovlivnění hydrogeologických poměrů v zájmovém území ani k ohrožení jakosti či vydatnosti vodních zdrojů. Navržený odběr podzemní vody nebude mít negativní vliv na vydatnost okolních jímacích objektů s povoleným odběrem podzemní vody.“

Nemá-li mít stavba studny podle uvedeného hydrogeologického posouzení při stanovených podmínkách jejího užívání vliv na jakost a vydatnost vodních zdrojů v okolí, včetně studny žalobců, pak je skutečně nepochopitelné, že na druhé straně vzal prvoinstanční správní orgán Město Nová Paka jako účastníka řízení právě s odůvodněním, že stavbou studny mohou být ovlivněny vodní poměry v území. Tento rozpor v odůvodnění rozhodnutí nijak nevysvětlil, ale když již k takovému závěru došel, není ze správního spisu zřejmé, proč by stejným způsobem neměla být ovlivněna stavba studny u čp. 70 v Podlevíně.

Prvoinstančnímu správnímu orgánu jsou přitom stesky B. ohledně nových studní a jimi tvrzenému ovlivňování vydatnosti studny u č.p. 70 dlouhodobě známy. A nebyly to zjevně jen jejich nedůvodné projevy zatěžující výkon veřejné správy na Městském úřadu Nová Paka, jak by se dalo vyčíst z předkládací zprávy ze dne 7. 12. 2011 (předložení odvolání žalobců proti prvoinstančnímu správnímu

rozhodnutí ze dne 8. 9. 2011, č.j. MUNP/2011/15567/ŽP/IT). Např. v interním sdělení žalovaného ze dne 12. 9. 2005, podepsaného vedoucím odboru životního prostředí a zemědělství, a to ke stížnosti Ing. arch. J. D. B. ohledně udělení povolení k nakládání s vodami a ke stavbě vodního díla na pozemku parc. č. 3117 v obci Podlevín (rozhodnutí Městského úřadu Nová Paka ze dne 15.3.2003, č.j. ŽP49/2003/Vo), se uvádí, že tato stížnost je „...oprávněná, a to v obou bodech. Kromě toho, že se správní orgán v průběhu řízení skutečně žádným prokazatelným způsobem nezabýval možnými vlivy nově povolovaného díla na okolní studny, ve spise skutečně chybí jak příslušné územní rozhodnutí, tak i souhlas, popř. vyjádření obecního stavebního úřadu ve smyslu § 120 stavebního zákona (spis obsahuje pouze neurčité sdělení, že stavební úřad Nová Paka nebude vydávat územní rozhodnutí na stavbu vrtané studny v Podlevíně – bez bližšího určení, o kterou studnu se jedná, popř. zda se to týká veškerých dalších potenciálních studní v lokalitě)“ Naopak nekorektním se krajskému soudu jeví přístup prvoinstančního správního orgánu v této věci, když v předkládací zprávě s nepřipustným odvoláním uvádí, že „v průběhu vodoprávního řízení se odvolatelé nedomáhali nahlížení do výše uvedeného ani jiného spisu vedeného na vodoprávním úřadu MěÚ Nová Paka, nedomáhali se ani účastenství ve správním řízení, žádné úbytky vody ve studni u č.p. 70 v Podlevíně nebyly hlášeny“. Jak se asi mohli domáhat účastenství, když jim oznámení o zahájení řízení nebylo vůbec doručeno, nebyli o něm informováni, nehledě na to, že jejich námitky ohledně vydatnosti předmětné studny přetrvávají léta!? Vzhledem k uvedenému by se dalo naopak z jeho strany očekávat, že otázka účastenství, respektive neúčastenství B. v daných řízeních bude v odůvodnění prvoinstančního správního rozhodnutí náležitým způsobem odůvodněna. Tak tomu ale není, respektive prvoinstanční správní orgán s nimi jako účastníky řízení vůbec nepočítal, když ve zmíněném hydrogeologickém posouzení není o studni u č.p. 70 ani zmínky. S jakými vstupním zadáním byl vůbec pořízen? Přesto prvoinstanční správní orgán kabinetní formou absolutizoval, navíc nepřezkoumatelným způsobem, jeho správnost, aniž by komukoliv umožnil se k němu vyjádřit, aniž by sám k zásadním otázkám zaujal stanovisko, jako např. nyní v důsledku toho oddálené žalobní námitce, že čerpací zkouška byla provedena nepřiměřeně krátce, takže z ní nelze dovodit objektivní závěry (údaje). K tomu krajský soud poznamenává, že čerpací zkouška byla provedena nejen v délce pouhých 70 minut, ale že byla provedena, jak je v hydrogeologickém posouzení uvedeno, pouze orientačním způsobem. O to více měl prvoinstanční správní orgán věnovat této otázce pozornost.

V odvolání ze dne 16. 11. 2011 proti rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu ze dne 8. 9. 2011, č.j. MUNP/2011/15567/ŽP/IT, žalobci mimo jiné napadali vadnost hydrogeologického posouzení, a to zejména v souvislosti s provedenou čerpací zkouškou z hlediska doby jejího trvání s tím, že vzhledem ke své krátkosti nemohla vést k objektivnímu závěru o dosahu deprese. Dotčenost svých vlastnických práv spatřovali rovněž v „zaústění trativodu z nemovitosti objektu č.p. 70.“

Jak se žalovaný vypořádal s tvrzeným účastenstvím žalobců v řízení o povolení stavby studny a čistírny odpadních vod, je uvedeno v žalovaném rozhodnutí (viz výše). Rozhodl o odvoláních žalobců jako o odvoláních nepřipustných podle § 92 odst. 2 správního řádu. Dlužno poznamenat, že takovýto postup nepovažuje krajský soud za správný, neboť se jím vytváří dvě skupiny

subjektů s rozdílnými právy. Skupina osob, která se dozví o svém opomenutí ještě v průběhu neskončeného správního řízení před prvoinstančním správním orgánem má právo, aby v této fázi o námitkách opomenutých účastníků bylo rozhodnuto v samostatném dvojinstančním řízení. Pokud se to však dozví až po vydání prvoinstančního správního rozhodnutí, byť ne vlastní vinou, je již rozhodováno o jejich účastenství podle § 92 odst. 1 správního řádu s konečnou platností a tedy i bez možnosti využití odvolání, v jednom jediném stupni. Tak jako tomu bylo v dané věci. Nicméně krajský soud respektuje stávající judikaturu v tomto směru s přesvědčením, že právě z uvedených důvodů musí doznat změny. Zvláště když ustanovení § 28 správního řádu, v němž je upraveno řešení sporů v otázkách účastenství, nerozlišuje jednotlivé případy podle toho, kdy je odvolání podáno.

Nicméně i v případě použití § 92 odst. 1 správního řádu, podle něhož bylo v dané věci rozhodováno, bylo třeba vzít v úvahu specifika daného případu. Především v kontextu jedné ze základních zásad veřejné správy stanovené v § 4 odst. 4 správního řádu, podle které „Správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.“ Jak již bylo uvedeno výše, prvoinstanční správní orgán žalobce zcela pominul a tímž způsobem se zachoval i žalovaný. V jeho správním spisu totiž není jediná listina, z níž by bylo patrné, že by žalovaný se žalobci jakkoliv komunikoval. Přitom tato zásada ukládá v širším měřítku povinnost správním orgánům umožnit dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy, jak je již stanoveno v § 36 odst. 3 správního řádu, podle něhož „Nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.“ Žalobcům však nebylo umožněno nic! Nemohli tak především ani rozvést důvody, pro které se účastenství dovolávali a třeba poznamenat, že žalovaného ani důsledně nezajímali. Jak žalobci tvrdí (a lze jim přisvědčit), nevypořádal se se všemi jejich námitkami, z nichž za všechny třeba především jmenovat ono naznačované možné porušení trativodu z domu č.p. 70. Právě tato námitka přitom měla zásadní význam k úvahám ohledně účastenství žalobců v řízení, jehož výsledkem bylo povolení k vypouštění odpadních vod.

Přitom právo vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům patří k jedněm ze základních práv správního řízení vyplývajících obecně z Listiny práv a svobod a práva na spravedlivý proces. Podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod totiž platí, že každý má právo, aby se mohl vyjádřit ke všem důkazům. Žalovaný však tato práva žalobců porušil vpředu uvedeným způsobem a tím celé řízení zatížil natolik vážnou procesní vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci. Již jen z tohoto důvodu krajskému soudu nezbylo, než žalované rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. zrušit a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení.

Žalované rozhodnutí má však i další vad, které spočívají v jeho nepřezkoumatelnosti, když se žalovaný nevypořádal v odvolacím řízení s námitkami ohledně délky čerpací zkoušky a již zmíněného trativodu. Tato otázka je o to závažnější, že o daný prostor, vlastnictví k němu, vedou „B.“ versus „S.“ u Okresního soudu v Jičíně soudní spor, což je známo jak prvoinstančnímu správnímu orgánu, tak žalovanému. Vzdor tomu nebyla ani tato

otázka ze strany obou zmíněných orgánů veřejné správy v řízení vedeném podle stavebního zákona (stavba studny a stavba čistírny odpadních vod) odpovídajícím způsobem dořešena. Bylo totiž jednostranně vycházeno z dokladů katastru nemovitostí o vlastnictví předmětných pozemků a námitky je zpochybňující zůstaly v podstatě stranou. Dlužno přitom poznamenat, že údaj o vlastnictví na LV není podle § 51 katastrálního zákona závazným údajem. Závaznými údaji pro právní jednání týkající se nemovitostí vedených v katastru jsou totiž jen parcelní číslo, geometrické určení nemovitosti, název a geometrické určení katastrálního území. Na řešení občanskoprávních námitok je naopak pamatováno v ustanovení § 114 odst. 3 stavebního zákona, přičemž o námitkách týkajících se rozsahu vlastnických práv si stavební úřad nemůže udělat úsudek sám.

Žalovaný odůvodňoval závěry o tom, že žalobci nemohou být dotčeni stavbou studny popisem jejího stavebnětechnického provedení ukončeného tím, že „K vlastnímu hloubení vrtu a tím i hypotetické možnosti dočasného zásahu do stavu podzemních vod v okolních studních při vrtacích pracích tak již nemůže dojít.“ Z něho se dá vyrozumět leda to, že se již na vodním díle studny nic konat nebude, že nebude dále hloubena, když je dokončená. A pokračuje-li žalovaný v další části odůvodnění, že: „Vliv nakládání s vodami na své okolí tak nelze řešit a „skrýt“ v řízení o povolení stavby, neboť to může být projednáváno pouze v řízení o povolení k nakládání s vodami“, je to totéž, jako když říká, čeho se tady sousede jako účastník řízení chceš vlastně domáhat? No přinejmenším toho, zda jsou jeho práva zabezpečena v rozsahu předchozího rozhodnutí o umístění stavby. To by ovšem muselo být o umístění dané studny rozhodnuto, k čemuž však nedošlo. Přitom ze spisů je zřejmé, že Ing. arch. J. D. B. opakovaně nabádal žalovaného již od roku 2004 k tomu, aby o umístění nových studní v území bylo rozhodováno v územních řízeních. Tento požadavek je zcela legitimní, když podle § 79 odst. 3 stavebního zákona, ve znění platném v době vydání rozhodnutí Městského úřadu Nová Paka ze dne 8. 9. 2011, č.j. MUNP/2011/15567/ŽP/IT, nepatřily studny mezi stavby, k jejichž umístění by územní rozhodnutí nebo územní souhlas nebyl třeba. Tak je tomu ostatně i nyní. Přesto o umístění předmětné studny rozhodnuto nebylo, čímž došlo k porušení stavebního zákona v uvedeném směru. Na této skutečnosti nemůže nic změnit ani vyjádření stavebního úřadu Městského úřadu Nová Paka ze dne 2. 9. 2011, vydané podle § 15 odst. 2 stavebního zákona, podle něhož je „navržená stavba ČOV a studna“ v souladu se záměry územního plánování v dotčeném území, neboť to se vydává pouze v případech, jestliže se územní rozhodnutí nebo územní souhlas nevydává. O takový případ ale nešlo, jak je zřejmé z uvedeného § 79 odst. 3 stavebního zákona.

Závěrem krajský soud poznamenává to, co bylo možno uvést již na samém počátku tohoto rozsudku a bylo by též samostatným důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí. Navíc bez toho, aniž by bylo vůbec třeba celou věc podrobně rozebírat (viz výše). Jde totiž o to, že jestli má být zkoumán vliv nově povolované studny na studnu stávající a s tím spojená dotčenost na vlastnických právech k sousedním nemovitostem, nelze dojít k relevantnímu závěru bez toho, aniž by byla stávající studna náležitě popsána a tím nastolena zkoumaná kritéria. Z rozhodnutí žalovaného se však o studni žalobců nelze dozvědět ničeho, např. ze kdy je, zda je kopaná či vrtaná, jak je hluboká, zda má povolený odběr, zda nemá stanovené ochranné pásmo atd.

Lze tak shrnout, že žalované rozhodnutí trpí nejen těžkými procesními vadami, ale že je navíc i nepřezkoumatelné, což je důvod k jeho zrušení podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. V soudním přezkumu tak obstál jedině závěr žalovaného o tom, že žalobci nemohou být účastníky řízení o povolení odběru podzemní vody, kde okruh účastníků plyne přímo ze zákona (viz § 115 odst. 15 vodního zákona). Žalované rozhodnutí pak bylo zrušeno toliko ve výroku I. z toho důvodu, neboť pouze ten se týkal žalobkyně.

VI. Náklady řízení

Žalobkyně byla ve věci úspěšná, proto má právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s.ř.s). Její důvodně vynaložené náklady soudního řízení spočívaly v náhradě soudního poplatku ze žaloby ve výši 3.000,--Kč a soudního poplatku ve výši 1.000,--Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, odměně advokáta Mgr. Jana Durčáka, který žalobkyni zastupoval až do dne 3. 5. 2013, a to za celkem dva úkony právní služby po 2.100,--Kč (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby soudu § 11 odst. 1 písm. a/ a d/ vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2012) a v náhradě hotových výdajů 600,--Kč za celkem dva úkony po 300,--Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky). Náhrada nákladů řízení celkem tak činí celkem 8.800,--Kč. Pokud žalobkyně požadovala přiznání náhrad též za odpovědi advokáta na výzvy krajského soudu směřující k tomu, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez jednání či označila osoby zúčastněné na řízení, dlužno konstatovat, že toto nejsou úkony, za něž by ve smyslu výše uvedené vyhlášky příslušela odměna či náhrada. Náklady řízení je žalovaný povinen zaplatit podle výroku III. tohoto rozsudku k rukám žalobkyně.

Osoby zúčastněné na řízení mají podle § 60 odst. 5 s.ř.s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jim vznikly v souvislosti s plněním povinností, které jim soud uložil. Žádné takové náklady osobě zúčastněné na řízení nevznikly (viz výrok IV. tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 28. ledna 2014

JUDr. Jan Rutsch, v. r.
předseda senátu